



Versie 5: 20 juni 2018

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	<i>Passend Onderwijs</i>	2
1.2	<i>Schoolondersteuningsprofiel</i>	2
1.3	<i>Wat betekent het schoolondersteuningsplan voor ouders/verzorgers?</i>	2
1.4	<i>Meer weten?</i>	2
2	Onderwijsvisie / schoolconcept	3
3	Visie op onderwijsondersteuning	3
3.1	<i>Verantwoording</i>	3
3.2	<i>Missie en visie van (de scholen van) het samenwerkingsverband</i>	4
3.2.1	<i>Missie</i>	4
3.2.2	<i>Visie</i>	4
4	Drie niveaus van onderwijsondersteuning	4
4.1	<i>Basisondersteuning</i>	4
4.2	<i>Extra ondersteuning in de vorm van arrangementen</i>	5
4.3	<i>Thuiszitters</i>	5
4.4	<i>Plaatsing vso</i>	6
5	Inrichting onderwijsondersteuningsstructuur	6
6	Procedures	8
6.1	<i>Basisondersteuning</i>	9
6.2	<i>Extra ondersteuning via arrangementen</i>	9
6.3	<i>Plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs</i>	10
6.4	<i>Bezwaar en beroep</i>	11
6.4.1	<i>Regelingen op school(bestuurlijk) niveau</i>	11
	<i>Regelingen op niveau van het samenwerkingsverband</i>	11
6.5	<i>Toelating van leerlingen</i>	11

1 Inleiding

1.1 Passend Onderwijs

Elk kind heeft recht op goed onderwijs. Ook kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Passend onderwijs beoogt voor iedere leerling een passende plek in het onderwijs te bieden. Regulier waar het kan, speciaal waar het moet. Zo worden jongeren het best voorbereid op een vervolgopleiding en doen ze zo goed mogelijk mee in de samenleving.

Met invoering van de Wet passend onderwijs die in augustus 2014 is ingegaan, krijgen scholen een zogeheten 'zorgplicht'. Dat betekent dat scholen ervoor verantwoordelijk zijn om elk kind een goede onderwijsplek te bieden. Op de eigen school, eventueel met extra ondersteuning in de klas, op een andere reguliere school in de regio of in het voortgezet speciaal onderwijs. Voor leerlingen die het echt nodig hebben, kan namelijk nog steeds een beroep op het speciaal onderwijs gedaan worden.

Ouders worden hierbij nauw betrokken. Om aan alle kinderen daadwerkelijk een goede onderwijsplek te kunnen bieden, vormen reguliere en speciale scholen samen regionale samenwerkingsverbanden. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over de ondersteuning aan leerlingen en de bekostiging daarvan.

1.2 Schoolondersteuningsprofiel

Dit schoolondersteuningsprofiel geeft aan welke onderwijsondersteuning Vakcollege Maarsbergen kan bieden en welke ambities de school daarbij heeft. Leraren en ouders hebben via de medezeggenschapsraad advies gegeven bij het opstellen van het schoolondersteuningsprofiel via de medezeggenschapsraad van de school.

Ouders/verzorgers kiezen zelf een school voor hun kind, ook als het kind extra ondersteuning nodig heeft. Bij deze schoolkeuze kunnen zij zich laten leiden door de inhoud van het schoolondersteuningsprofiel.

Na aanmelding beoordeelt de school of zij aan de ondersteuningsvraag van het kind tegemoet kan komen. Kan dat niet, dan zoekt de school – na overleg met de ouders – een betere plek. Dat kan zijn een (andere) reguliere school, maar dat kan ook een school voor voortgezet speciaal onderwijs zijn. Zo komt het kind terecht op de school die zo goed mogelijk bij hem of haar past.

Dit schoolondersteuningsprofiel geldt vanaf 1-8-2018

1.3 Wat betekent het schoolondersteuningsplan voor ouders/verzorgers?

Ouders/verzorgers bepalen waar zij hun kind aanmelden. Dat kan bijvoorbeeld een school zijn die dicht bij huis ligt, die past bij de geloofsovertuiging of die een bepaald pedagogisch concept volgt. In de praktijk zal de keuze vaak worden ingegeven door de combinatie van de pedagogisch – didactische eigenheid van de school en het meer specifieke ondersteuningsaanbod. Informatie daarover is in dit schoolondersteuningsprofiel opgenomen.

1.4 Meer weten?

De school is het belangrijkste contactpunt als er vragen zijn over onderwijsondersteuning. Dat wil niet zeggen dat altijd alles op iedere school geregeld kan worden, maar als dat niet zo is, zorgt de school voor doorverwijzing e.d. Er is in dit samenwerkingsverband bewust niet gekozen voor centrale loketten en informatiepunten, omdat de afgelopen jaren gebleken is dat in het overgrote deel van de gevallen in overleg met de school vragen kunnen worden opgelost.

Voor meer informatie over de mogelijkheden van Vakcollege Maarsbergen kunt u contact opnemen met: de teamleiders en/of de zorgcoördinator.

Teamleider onderbouw: Mevrouw. J. Krosenbrink: j.krosenbrink@vakcollege-osgs.nl

Teamleider bovenbouw: De heer G. van Eck: g.vaneck@vakcollege-osgs.nl

Zorgcoördinator: K. Azizi: k.azizi@vakcollege-osgs.nl

Voor algemene en achtergrondinformatie over Passend onderwijs kunt u terecht op de website van het samenwerkingsverband (www.swv-vo-zou.nl) en de landelijke website www.passendonderwijs.nl. Laatstgenoemde website bevat een uitgebreid onderdeel voor ouders en leerlingen.

2 Onderwijsvisie / schoolconcept

‘Passend Onderwijs’ geldt wat ons betreft voor alle leerlingen, niet alleen voor leerlingen die extra ondersteuning en begeleiding nodig hebben. Alle leerlingen hebben immers recht op een passende plek in het onderwijs die recht doet aan hun talenten en mogelijkheden. Dat vereist aan onderwijskundige maatregelen in ieder geval een goede en snelle determinatie, differentiatie in de klas naar niveau, motivatie en leerstijl en valide en betrouwbare toetsen.

Dit uitgangspunt laat overigens onverlet dat wij in dit ondersteuningsplan de focus leggen op de specifieke maatregelen voor leerlingen die in het reguliere onderwijs extra aandacht behoeven.

Wij zien de wettelijk geregelde ‘zorgplicht’ van scholen als een verantwoordelijkheid van alle scholen binnen het samenwerkingsverband. Concentratie van ‘zorgleerlingen’ op bepaalde scholen of voorzieningen heeft als nadeel dat leerlingen uit hun verband gehaald worden en er “labels” aan gegeven moeten worden waarbij concentratie op één plek niet perse bevorderlijk is voor hun ontwikkeling. Wij zijn het eens met het uitgangspunt van het samenwerkingsverband dat alle scholen een bijdrage leveren aan de opvang van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Op dit uitgangspunt kunnen uitzonderingen nodig zijn; bijvoorbeeld als de benodigde expertise erg specifiek of schaars is of als een collectieve aanpak meer kans van slagen heeft.

Ons centrale aangrijpingspunt voor de realisatie van Passend Onderwijs is een investering in het vakmanschap van de docenten op 5 rollen van de docent. De docent als gastheer, presentator, didacticus, pedagoog, afsluiter. Wij willen de middelen die voor Passend Onderwijs beschikbaar komen daar voor een belangrijk deel voor inzetten. Als docenten toegerust worden om hun handelingsrepertoire te verbreden, kan op termijn een grotere verscheidenheid van leerlingen in het reguliere onderwijs naar een diploma worden geleid. We hechten dus belang aan preventieve aanpak in het belang van jongeren die we in het reguliere onderwijs een goede basis willen meegeven voor de rest van hun leven.

Wij verwachten dat er ondanks onze inspanningen altijd leerlingen zullen zijn die op een speciale voorziening buiten onze scholen zijn aangewezen. Daarover hebben wij met de collega-scholen binnen ons samenwerkingsverband afspraken gemaakt. Ons uitgangspunt is: regulier waar het kan, speciaal waar het moet.

Voor de oplossing van onderwijsproblemen van een leerling is voor ons de centrale vraag: “wat heeft een leerling nodig om het onderwijs met succes te kunnen volgen?”. Het antwoord op die vraag levert een ‘onderwijsarrangement’ op waarin onder meer een aantal condities voor individueel schoolsucces op de maat van de desbetreffende leerling(en) is beschreven. Daarvoor kan bijvoorbeeld specifieke expertise ingeschakeld worden op de reguliere school of docenten van de reguliere school kunnen ook in een speciale school ingezet worden. Allerlei tussenvormen tussen regulier en speciaal zijn op die manier denkbaar. Het nadenken over de aanpak staat centraal, niet het benoemen van stoornissen of beperkingen van leerlingen. De vraag naar de juiste plek (regulier/speciaal) is voor ons aan de orde als er zicht is op wat precies geregeld moet worden om het passende onderwijsarrangement te kunnen realiseren.

3 **Visie op onderwijsondersteuning**

3.1 **Verantwoording**

Binnen het samenwerkingsverband Zuid Oost Utrecht hebben alle schoolbesturen gezamenlijk een visie op onderwijsondersteuning geformuleerd. Er zijn wat dat betreft geen verschillen tussen de scholen. Dat betekent natuurlijk niet dat er helemaal geen verschillen tussen de scholen zijn.

Om te beginnen, is er al het onderscheid in schoolsoorten. Een leerling kan dus niet overal terecht. Wie qua niveau en oriëntatie op het vmbo is aangewezen, kan niet op een vwo-school terecht. Dat heeft te maken met de geschiktheid voor een bepaalde onderwijssoort en niet met een verschil in visie op onderwijsondersteuning. Verder verschillen scholen (gelukkig) in de manier waarop zij concreet invulling geven aan de gemeenschappelijke visie en uitgangspunten. Dat zit voor een deel in de manier waarop de onderwijsondersteuning georganiseerd wordt. Maar verschillen komen ook tot uitdrukking in de manier waarop de mens- en onderwijsvisie, de pedagogische oriëntatie en de inrichting van de didactiek tot een eigen inkleuring leiden.

Wat het beste is verschilt per leerling.

3.2 Missie en visie van (de scholen van) het samenwerkingsverband

3.2.1 Missie

Wij, de samenwerkende besturen, waarborgen c.q. bieden, in onderlinge afstemming en conform de wet, passend onderwijs aan alle leerlingen in de regio Zuidoost Utrecht, zodat alle kinderen en jongeren betekenisvol kunnen participeren in een samenleving waarin iedereen meedoet en meetelt.

3.2.2 Visie

Bij het realiseren van passend onderwijs voor alle leerlingen in onze regio streven wij ernaar dat leerlingen zoveel mogelijk thuisnabij onderwijs ontvangen en een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken. Het samenwerkingsverband (SWV) werkt nauw samen met partners uit de regio, waaronder de gemeenten. Door de verbinding van onderwijs en jeugdhulp kunnen we extra ontwikkelings- en gezinsondersteuning realiseren voor die leerlingen en zijn/haar gezin die dat nodig hebben.

De visie van het samenwerkingsverband is verwoord in de volgende inhoudelijke uitgangspunten:

- Passend onderwijs begint bij kwalitatief goed onderwijs aan alle leerlingen.
- Scholen verschillen van elkaar. We honoreren dat elke school een eigen ontwikkelingstraject doorloopt als het gaat om de inkleuring van passend onderwijs.
- Schoolbesturen en scholen realiseren, door de verdere ontwikkeling en versterking van de basisondersteuning, zoveel als mogelijk onderwijsondersteuning binnen een reguliere setting.
- Het accent ligt op preventief in plaats van curatief handelen.
- In het belang van kinderen werken alle scholen nauw samen met de ouders en ouders hebben een belangrijke rol bij de evaluatie.
- Voor een beperkte groep leerlingen met extra onderwijsbehoeften blijven vso-voorzieningen nodig.
- De voorkeur gaat uit naar spreiding van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte over de scholen boven concentratie van deze leerlingen (tenzij de aard van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en/of overwegingen van veiligheid en/of beperkingen in beschikbare specialistische expertise anders impliceren).

4 Drie niveaus van onderwijsondersteuning

In aansluiting op de wettelijke regelgeving en bekostiging kent het samenwerkingsverband drie niveaus van onderwijsondersteuning:

- Basisondersteuning;
- Extra ondersteuning in de vorm van arrangementen;
- Plaatsing in het speciaal onderwijs.

Deze worden nu achtereenvolgens beschreven.

4.1 Basisondersteuning

Basisondersteuning heeft betrekking op ondersteuning zoals die voor alle leerlingen geldt en beschikbaar is. Het verwijst naar het geheel van preventieve en licht curatieve programma's die de school aanbiedt en uitvoert in samenwerking/afstemming ouders en eventueel in samenwerking met ketenpartners.

Concreet betekent dit het volgende.

Vakcollege Maarsbergen :

- signaleert preventief en tijdig leerproblemen en ontwikkelings- en opvoedproblemen.
- heeft of ontwikkelt een aanbod voor leerlingen met dyslexie en/of dyscalculie conform de daarvoor landelijk vastgestelde protocollen.
- heeft of ontwikkelt onderwijsprogramma's en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen die qua cognitieve capaciteiten boven-, dan wel onder gemiddeld toegerust zijn voor de schoolsoort waar zij op zitten, terwijl zij wel in staat worden geacht het schooltype waar ze op zitten succesvol te doorlopen
- zorgt – binnen grenzen van redelijkheid – voor toegankelijkheid van schoolgebouwen, aangepaste werk- en instructieruimtes en de beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen die dit nodig hebben vanwege fysieke beperkingen.
- past een protocol toe voor medische handelingen.
- beschrijft op welke wijze de school samenwerkt met ketenpartners om lichte curatieve ondersteuning te bieden.

Basisondersteuning wordt voor een deel vanzelf en aangepast aan de behoefte van de leerling aangeboden op signalering door leerkracht, mentor en/of teamleider.

4.2 Extra ondersteuning in de vorm van arrangementen

Een leerling die ondersteuning behoeft, die boven de overeengekomen basisondersteuning uit gaat, ontvangt die extra ondersteuning in de vorm van een ondersteuningsarrangement binnen de eigen school. Daarbij is het vertrekpunt de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Het gaat dus om wat de leerling nodig heeft en niet om wat de leerling ‘mankeert’. De school gaat niet uit van ‘labels’ en ‘etiketten’. Er is dus ook geen standaard lijstje van arrangementen, er is veelmeer sprake van maatwerk.

Het kan zijn dat Vakcollege Maarsbergen het gewenste arrangement niet kan aanbieden. In dat geval kan in overleg met ouders gekozen worden voor een verwijzing naar een school die dat arrangement wel kan aanbieden.

Als een leerling een extra ondersteuningsarrangement krijgt aangeboden, stelt de school, in overleg met ouders een ontwikkelingsperspectief (OPP) op. Daarin wordt in elk geval opgenomen de te verwachten ‘uitstroombestemming’. Dat wil zeggen het vervolgonderwijs waar de leerling voor wordt opgeleid; in voorkomende gevallen kan het ook gaan om toeleiding naar arbeid.

Arrangementen kunnen verschillen in:

- Mate van individualisering: het kan gaan om een (geheel) individueel arrangement of een (deels) groepsgewijs arrangement.
- Duur: arrangementen kunnen korter of langer duren.
- Intensiteit: een arrangement kan meer of minder intensief zijn (bijvoorbeeld extra ondersteuning op dagelijkse basis of een wekelijks gesprek met een mentor).
- Aantal betrokkenen. Het kan zijn dat de ondersteuning geleverd wordt door één of enkele vakdocenten of de mentor van de leerling. Het kan ook zijn dat meer specialistische functionarissen betrokken zijn zoals een orthopedagoog, remedial teacher, schoolmaatschappelijk werker. Het is ook mogelijk dat er ondersteuning van buiten wordt aangevraagd. Het kan dan gaan om ambulante begeleiding vanuit het speciaal onderwijs, maatschappelijk werk, jeugd-ggz e.d.

Bij de beslissing om een individueel ondersteuningsarrangement in te zetten wordt een bepaalde procedure gevolgd; zie paragraaf 6.2. De extra ondersteuning kan bestaan uit; begeleiding door nevenpartners (Kentalis, De Kleine Prins), langdurige begeleiding door RT en/of orthopedagoog, samenwerking met externe ondersteuners, vaak via de sociale wijkteams.

Over de inhoud en de beoogde doelstellingen van een arrangement wordt altijd overlegd met de ouders.

Het Vakcollege Maarsbergen biedt de volgende begeleidingstrajecten aan:

Individueel arrangement

Vakcollege Maarsbergen heeft veel ervaring met de ondersteuning van leerlingen met onderwijsbelemmeringen die het gevolg zijn van bijvoorbeeld leer- en concentratieproblemen, socialemotionele problemen, ontwikkelingsachterstanden, faalangst of bepaalde psychiatrische aandoeningen. Afgezien van leerlingen met ernstige hechtingsproblematiek en ernstig agressief gedrag sluiten wij op voorhand geen leerling met een bepaalde beperking, handicap of stoornis uit.

Of de school voor een bepaalde leerling met een onderwijsbelemmering inderdaad een passend arrangement kan bieden, hangt echter af van een aantal randvoorwaarden. Deze worden beschreven in paragraaf 6.2.

Onderwijs voor leerlingen met een LWOO-indicatie

Vakcollege Maarsbergen biedt extra ondersteuning aan leerlingen met een LWOO-indicatie. Deze leerlingen krijgen onderwijs zo mogelijk in kleinere klassen in leerjaar 1 en 2 (gemiddeld 17 leerlingen per groep). Afhankelijk van de onderwijsbehoefte krijgen de leerlingen bijvoorbeeld aangepaste instructie of materialen, extra steunlessen, extra begeleiding door de mentor, remedial teacher of orthopedagoog.

4.3 Thuiszitters

Op OSG Schoonoord doen zich situaties voor waar leerlingen in de huidige onderwijssetting uitvallen of dreigen uit te vallen en/of thuiszitten. OSG Schoonoord heeft een onderwijsvoorziening gecreëerd: Re-Flex.

OSG Schoonoord is van mening dat zij, als zij de handen ineen slaan, de leerling die vastloopt in het aangeboden programma kunnen opvangen en zo mogelijk weer kunnen laten re-integreren in het

onderwijsprogramma. Hierbij kijkend naar wat het juiste onderwijstraject is voor de leerling. Tijdens het verblijf in de Re-Flex klas blijven de eigen vakdocenten van de leerling verantwoordelijk voor de leervorderingen en toetsing (via een studieplanning/Magister). De communicatie tussen Re-Flex en de school verloopt via de Re-Flex coördinator en de teamleider. Zij stemmen het traject in samenspraak af met de leerling, ouder(s), verzorger(s) en de docenten en de overige bij de leerlingen betrokken instanties. Hiervoor hanteren wij een vast protocol.

De optie Re-Flex voor een leerling en een mogelijk traject in deze klas wordt door de teamleider met de leerling en de ouder(s)/ verzorger(s) besproken. Vervolgens wordt de leerling en zijn/haar ouder(s)/verzorger(s) uitgenodigd voor een intake door de Re-Flex coördinator. Tijdens de periode dat de leerling bij Re-Flex zit gelden voor de leerling de regels van Re-Flex en verloopt de communicatie voor de leerling en ouder(s)/verzorger(s) ook via de docenten/coördinator van Re-Flex.

Binnen de samenwerkingsvorm Re-Flex onderwijs worden leerlingen in een intensief traject voorbereid op het terugkeren/ instromen in één van onze OSG Schoonoord scholen, of een onderwijslocatie (in ons samenwerkingsverband) binnen de regio die het meest passend is voor de leerling.

4.4 Plaatsing vso

In beginsel kunnen scholen aan het overgrote deel van de ondersteuningsvragen van leerlingen tegemoet komen via de basisondersteuning en de extra ondersteuning in de vorm van arrangementen. Om een aantal redenen kan dat echter soms niet mogelijk zijn. Het gaat daarbij om de volgende gevallen:

- Er is (zeer) specialistische expertise nodig om in de ondersteuningsvraag te voorzien die niet (op het vereiste niveau, in de gewenste intensiteit) binnen de school kan worden aangeboden.
- De duur en intensiteit van de benodigde ondersteuning is redelijkerwijze niet inpasbaar binnen de klassikale/groepsgewijze onderwijscontext van de school.
- De veiligheid van de leerling en/of van medeleerlingen, dan wel de veiligheid van medewerkers kan niet (voldoende) gegarandeerd worden.

In deze gevallen ligt een plaatsing in een school voor voortgezet speciaal onderwijs voor de hand, waar de leerling wel passend onderwijs en passende ondersteuning kan ontvangen, eventueel in combinatie met behandeling vanuit jeugdzorg.

Besluitvorming over plaatsing in het vso gebeurt uiteraard altijd in zorgvuldig overleg met de ouders. De wet schrijft hierbij een bepaalde procedure voor, die leidt tot een zogeheten toelaatbaarheidsverklaring voor het vso. Deze procedure houdt de school uiteraard aan; zie ook www.swv-vo-zou.nl

5 Inrichting onderwijsondersteuningsstructuur

De onderwijsondersteuningsstructuur van de school kent zowel voor de basisondersteuning als voor de extra ondersteuning een eerste, tweede en derde lijn.

De eerste lijn vormen de mentor en de vakdocenten. Hun streven is om hun pedagogisch en didactisch handelen af te stemmen op de belevingswereld en de onderwijsbehoeften van hun leerlingen en in hun lessen waar mogelijk te differentiëren naar niveau, leerstijl en tempo van de leerlingen. De mentor is de primaire contactpersoon voor leerling en ouders.

De tweede lijn vormen zorgcoördinatoren/zorgadviseurs. Zorgadviseurs/zorgcoördinatoren komen in beeld als vakdocenten en mentor ten aanzien van onderwijsbelemmeringen van hun leerlingen handelingsverlegen worden. Zij adviseren docenten en mentoren over de begeleiding van leerlingen en over analyse van hun ondersteuningsbehoefte. Zij coördineren de uitvoering en de evaluatie van de ondersteuning, zorgen ervoor dat onderwijsbelemmeringen van leerlingen zo nodig worden besproken in het Interne Zorg AdviesTeam (iZAT) en Zorg AdviesTeam (hierin werken internen en externen samen). Zij onderhouden in geval van complexe vraagstukken contacten met ouders en eventueel externe instanties (GGD, leerplicht). Zorgcoördinatoren stellen ook de LWOO-aanvragen op en adviseren de schoolleiding over het ondersteuningsbeleid.

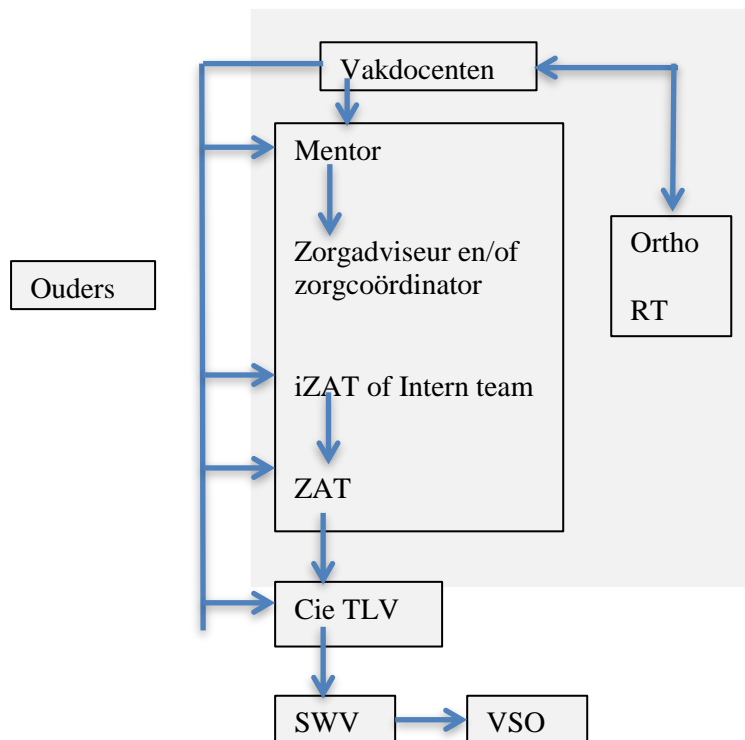
De derde lijn vormen interne en externe deskundige met specialistische kennis en ervaring die kort diagnostisch onderzoek kunnen uitvoeren, leerlingen individueel kunnen begeleiden of trainen en

docenten bij te nemen maatregelen kunnen ondersteunen of adviseren. Aan het Vakcollege Maarsbergen is een orthopedagoog verbonden. Daarnaast kan de school voor de ondersteuning een beroep doen op een deskundige uit het VSO, een maatschappelijk werker, medewerkers jeugdzorg en een schoolarts.

De schoolgids vermeldt jaarlijks de namen en contactgegevens van de hierboven genoemde schoolfunctionarissen in de eerste, tweede en derde lijn.

De schoolleiding draagt verantwoordelijkheid voor het goed functioneren van de hierna geschetste ondersteuningsstructuur en de daarbij behorende werkprocessen en neemt namens het bevoegd gezag daarin de formele beslissingen.

Schematisch ziet de ondersteuningsstructuur er als volgt uit:



Het Interne ZorgadviesTeam (iZAT)

Het iZAT bespreekt op verzoek van de zorgadviseur/zorgcoördinator de onderwijsbelemmering van een leerling en stelt een advies op voor zijn/haar ondersteuning, maakt zo nodig afspraken over nader onderzoek en schakelt eventueel externe deskundigen in.

Het Interne ZorgadviesTeam (iZAT)

Het iZAT bespreekt op verzoek van de zorgadviseur/zorgcoördinator de onderwijsbelemmering van een leerling en stelt een advies op voor zijn/haar ondersteuning, maakt zo nodig afspraken over nader onderzoek en schakelt eventueel externe deskundigen in.

Het ZAT

In dit team werken interne en externe professionals samen. In het ZAT zitten naast de orthopedagoog en onderwijsprofessionals van de school ook een vertegenwoordiger vanuit de jeugdzorg, een jeugdarts, een maatschappelijk werker en een leerplichtambtenaar. Het team adviseert op verzoek van de zorgadviseur/zorgcoördinator en met instemming van de ouders vanuit een multidisciplinaire insteek over de juiste ondersteuning voor een leerling met een onderwijsbelemmering. De externe professionals vormen overigens de linking-pin naar de sociale teams waardoor afstemming en samenwerking mogelijk wordt met het gemeentelijke jeugdbeleid.

De commissie Toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

Deze commissie adviseert aan het bestuur van het samenwerkingsverband over de toelaatbaarheid van een leerling tot het voortgezet speciaal onderwijs. Dit gebeurt op aanvraag van de school, nadat alle mogelijkheden op de eigen school zijn uitgeput om een leerling met onderwijsbelemmeringen een passende plek te bieden. De procedure die deze commissie hanteert is beschreven in het Ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband.

Van belang is dat ouders bij alle hiervoor genoemde ‘schakels’ in de ondersteuningsstructuur betrokken worden met betrekking tot het zoeken naar een adequate aanpak en een passende plek voor hun kind.

6 Procedures

In deze paragraaf wordt de procedure van signalering, determinatie en toewijzing van onderwijsondersteuning beschreven, zowel voor de basisondersteuning (paragraaf 6.1 a t/m f) als voor de extra ondersteuning (paragraaf 6.2 g t/m i).

Voor leerlingen die een beroep doen op de basisondersteuning van de school geldt in onderstaand schema de route in de rechterkolom (groen). De ondersteuningsroute voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, is geschetst in de linker kolom (oranje). Leerlingen waarvoor de basisondersteuning onvoldoende blijkt te zijn, krijgen extra ondersteuning in de vorm van een onderwijsarrangement. Afhankelijk van wat daarvoor nodig is, kan dat arrangement op de eigen school, een andere reguliere school of een speciale school geregeld worden.

De aanpak is samen te vatten in de begrippen: signalering, ondersteuning, afstemming en samenwerking.

Bij signalering gaat het er om dat de docent of mentor op tijd problemen/opvallend heden signaleert en vroegtijdig passende maatregelen neemt. Dat kan escalatie van problemen in een aantal gevallen voorkomen. Soms lukt het niet om op signalen adequaat te reageren en ontstaat er handelingsverlegenheid. In dit geval bespreekt de docent dit met de zorgadviseur met het oog op een juiste pedagogische en didactische aanpak. Daarbij kunnen zo nodig ook het Intern Begeleidingsteam (iZAT) en het Zorg Advies Team (ZAT) worden betrokken. Bij ondersteuning gaat het om het treffen van zodanige maatregelen binnen de school dat problemen doeltreffend aangepakt worden. Uitgangspunt daarbij is de vraag welke condities nodig zijn om de leerling onderwijssucces te laten boeken. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om:

- diagnostische tests en toetsen met het oog op een verdere probleemanalyse;
- aanpassingen in de lessen (didactisch, methodisch, pedagogisch) waardoor rekening wordt gehouden met specifieke onderwijsbehoeften van een leerling;
- begeleidingsgesprekken van de orthopedagoog met de leerling;
- regeling van de fysieke toegankelijkheid en/of aanpassingen in de werk- en instructieruimtes die de basisondersteuning overstijgen.

De maatregelen worden vastgelegd in het handelingsplan en in het leerlingvolgsysteem. In elk geval wordt goed contact met de ouders gezocht. Regelmatig vinden leerling-besprekingen plaats.

Afstemming en samenwerking belicht het preventieve aspect van de ondersteuning.

Daaronder wordt verstaan:

- de collegiale afstemming tussen mentor /docent, teamleider/of de zorgadviseur
- het werken aan een positieve pedagogische houding
- het inschakelen van externe deskundigen op school om escalatie te voorkomen.

6.1 Basisondersteuning

Op grond waarvan komt een leerling in aanmerking voor basisondersteuning? Bij het bepalen van de juiste ondersteuning volgt de school de hierna beschreven procedure.

- a. Wanneer een docent in zijn contact met een leerling problemen of –belemmeringen signaleert, bespreekt hij/zij dit met de mentor. De mentor vervult in het hele proces een spilfunctie. Hij/zij verzamelt informatie via de docent en/of de teamvergadering en/of leerlingbespreking.
- b. De mentor onderneemt actie:
 - overlegt met ouders en collega's
 - bespreekt maatregelen met de betrokken docent(en).
- c. Als na de afgesproken termijn blijkt dat de problemen niet zijn opgelost, stelt de mentor op grond van ingewonnen informatie en adviezen een handelingsplan op en bespreekt dat met alle betrokkenen. Het handelingsplan bevat naast een probleemanalyse een schets van de beginsituatie, de doelstellingen op korte ten lange termijn, de aanpak, organisatie en evaluatiemomenten.
- d. Het handelingsplan wordt uitgevoerd en na de afgesproken termijn geëvalueerd. Als blijkt dat de getroffen maatregelen niet toereikend zijn, wordt de zorgvraag besproken in het iZAT. Dit wordt geregeld via de zorgcoördinator.
- e. In het iZAT worden op grond van de probleemanalyse afspraken gemaakt over aanpassingen in de lessen, in de bejegening van de leerling, extra begeleiding of gesprekken met bijvoorbeeld de orthopedagoog of inschakeling van externe deskundigen. Deze afspraken worden in overleg met de ouders vastgelegd in het handelingsplan.
- f. Het aangepaste handelingsplan wordt uitgevoerd. Na afloop van de afgesproken termijn1 wordt nagegaan of de afgesproken doelen uit het handelingsplan zijn bereikt.

6.2 Extra ondersteuning via arrangementen

Op grond waarvan komt een leerling in aanmerking voor extra ondersteuning? Als de leerling al op school zit is aan deze vraag normaal gesproken al een heel traject voorafgegaan (zie paragraaf 6.1). De procedure ziet er als volgt uit:

- g. Blijkt er bij een leerling een hardnekkig probleem aanwezig te zijn dat niet kan worden opgelost met basisondersteuning, dan wordt nagegaan of de leerling is aangewezen op extra ondersteuning. Daarvoor wordt in overleg met de ouders het ZAT ingeschakeld. Is dat het geval, dan wordt beoordeeld of de extra ondersteuning binnen de eigen school kan worden uitgevoerd. Het arrangement wordt in overleg met de ouders vastgesteld door de schoolleider. Daarnaast wordt op overeenstemming gericht overleg met de ouders gevoerd over het ontwikkelingsperspectief inclusief de uitstroombestemming. Ook worden met de ouders jaarlijkse evaluatiemomenten afgesproken.
- h. Als het arrangement niet binnen de eigen school uitgevoerd kan worden, zoekt de verantwoordelijke teamleider in overleg met de ouders naar een andere reguliere VO school binnen het SWV.
- i. Als de school inschat dat de leerling is aangewezen op voortgezet speciaal onderwijs, meldt de teamleider de leerling namens het schoolbestuur in overleg met de ouders aan bij de Commissie Toelaatbaarheidsverklaring (zie ook paragraaf 6.3).

Bij de aanmelding van een leerling loopt de procedure als volgt:

- a. Bij aanmelding van een leerling beslist de toelatingscommissie over toelating van een leerling.
- b. Bij leerlingen waarbij de inschatting is dat zij zijn aangewezen op extra ondersteuning wordt onderzocht of dit inderdaad het geval is en zo ja welk arrangement de leerling nodig heeft.
- c. Als de leerling naar oordeel van de school is aangewezen op extra ondersteuning wordt beoordeeld of deze extra ondersteuning binnen de eigen school kan worden geboden. Het arrangement wordt in overleg met de ouders vastgesteld door de schoolleider. Na overleg over het arrangement wordt op overeenstemming gericht overleg met de ouders gevoerd over het

ontwikkelingsperspectief inclusief de uitstroombestemming. Ook worden met de ouders jaarlijkse evaluatiemomenten afgesproken.

d. Als het arrangement niet binnen de eigen school uitgevoerd kan worden, zoekt de schoolleider in overleg met de ouders naar een andere reguliere VO school binnen het SWV.

e. Als de school inschat dat de leerling is aangewezen op voortgezet speciaal onderwijs, meldt de schoolleider de leerling namens het schoolbestuur in overleg met de ouders aan bij de Commissie Toelaatbaarheidsverklaring (zie ook paragraaf 6.3).

Of de school voor een bepaalde leerling met een onderwijsbelemmering inderdaad een passend 'arrangement' kan bieden, hangt af van een aantal randvoorwaarden:

- Erg belangrijk is de samenwerking met de ouders of verzorgers. De school moet samen met hen op kunnen trekken om een succesvol onderwijsarrangement op te stellen en uit te voeren. Waar dit niet mogelijk is (bijvoorbeeld vanwege een problematische thuissituatie), is het erg lastig om op onze school een passende plek voor een leerling te creëren.
- Waar sprake is van een complexe problematiek in de (thuis)situatie van de leerling die door de school niet te beïnvloeden is, is de beschikbaarheid van aanvullende specialistische hulp (bijvoorbeeld jeugdzorg of maatschappelijk werk) van groot belang.
- Eveneens van groot belang voor onderwijssucces is dat er in een klas niet teveel leerlingen met onderwijsbelemmeringen zitten. Cumulatie van problematieken is niet alleen belemmerend voor het onderwijssucces van de desbetreffende leerlingen, maar voor de vorderingen van de klas als totaal.

Per geval zal met de ouders, de betrokken docenten en de overige verantwoordelijken binnen de school op maat van de leerling bekeken worden wat nodig en wat mogelijk is. Zo nodig zoekt de school samen met de ouders naar een passende plek elders.

In de volgende gevallen kunnen wij in ieder geval geen passende plek bieden:

- wanneer een leerling als gevolg van zijn belemmering een gevaar vormt voor zichzelf of voor anderen;
- wanneer een leerling door zijn gedrag het leerproces van zijn medeleerlingen ernstig belemmert;
- wanneer voor de uitvoering van een passend onderwijsarrangement zoveel specialistische kennis of vaardigheden of voorzieningen nodig zijn dat de school die redelijkerwijs niet (op het vereiste niveau, in de gewenste intensiteit) kan bieden;

In bovenstaande gevallen zoeken wij samen met ouders naar een passende plek elders in de regio.

6.3 Plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs

De procedure is als volgt:

- In overleg besluiten ouders en zorgcoördinator om een toelaatbaarheidsverklaring voor het voortgezet speciaal onderwijs aan te vragen.
- De school dient de aanvraag en het bijbehorende dossier formeel in bij de desbetreffende commissie binnen het samenwerkingsverband.
- De commissie neemt, eventueel na nader onderzoek, een beslissing (wel of niet afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring).
- Tegen de beslissing van de commissie staat de mogelijkheid van bezwaar en beroep open; zie voor de site www.swvzout.nl
- Een toelaatbaarheidsverklaring is een voorwaarde om geplaatst te kunnen worden in het voortgezet speciaal onderwijs. De vso-school heeft vervolgens een eigen toelatingsbevoegdheid.

6.4 Bezwaar en beroep

6.4.1 Regelingen op school(bestuurlijk) niveau

Conform de landelijke regelgeving wordt elk besluit tot weigering van een leerling schriftelijk en met opgaaf van redenen aan de leerling en, als hij nog geen 18 jaar is, ook aan zijn ouders bekend gemaakt. Binnen zes weken kunnen de belanghebbenden bij het bevoegd gezag bezwaar aantekenen tegen de beslissing tot weigering. De leerling wordt gehoord en bij minderjarigheid zijn ouders, waarna binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift wordt beslist. (art. 15 Inrichtingsbesluit W.V.O.)

Regelingen op niveau van het samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband is aangesloten bij de landelijke bezwaaradviescommissie die adviseert over bezwaarschriften betreffende beslissingen van het samenwerkingsverband over de toelaatbaarheid van leerlingen tot het voortgezet speciaal onderwijs; zie voor de procedure www.swvzout.nl

Regelingen op landelijk niveau

Vanaf augustus 2014 is er een Landelijke Geschillencommissie passend onderwijs die oordeelt in geschillen tussen ouders en het schoolbestuur over:

- (de weigering van) toelating van leerlingen die extra ondersteuning behoeven;
- de verwijdering van leerlingen;
- het ontwikkelingsperspectief.

6.5 Toelating van leerlingen

Het samenwerkingsverband heeft een aantal regionale afspraken gemaakt over de toelatingsprocedure.

Daarnaast kent elke school zijn specifieke toelatingseisen.

Voor de regionale afspraken zie: www.swvzout.nl

Vakcollege Maarsbergen handelt bij aanmelding conform de regionale afspraken en de daarbij behorende termijnen (zie hiervoor de website van het Samenwerkingsverband Zuid Oost Utrecht).

Ouders kunnen kinderen conform de wettelijke bepalingen Passend Onderwijs tot uiterlijk 10 weken voor aanvang van het nieuwe schooljaar (1 augustus) aanmelden.

Binnen zes weken na aanmelding beslist de school of een leerling kan worden toegelaten. Deze periode kan eenmaal met maximaal vier weken worden verlengd.

Bij de beslissing over toelating van een leerling betreft de school de ondersteuningsbehoefte van de leerling, zoals die na de aanmelding is vastgesteld, en de mogelijkheden van de school om in de ondersteuningsbehoefte te voorzien. Als de leerling niet kan worden toelaten, wordt een passende onderwijsplek op een andere school (regulier of speciaal) gezocht. Hierover wordt overleg gevoerd met de ouders.